

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15016000	Compostela	Santiago de Compostela	2018/2019

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
ARG	Artes gráficas	CMARG02	Preimpresión dixital	Ciclos formativos de grao medio	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesiões semanais	Horas anuais	Sesiões anuais
MP0870	Compaxinación	2018/2019	10	228	228
MPMP08_70	Maquetas e follas de estilo	2018/2019	10	58	58
MPMP08_70	Compaxinación de produtos gráficos	2018/2019	10	170	170

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	ÁNGEL JAMARDO REY
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

A industria das Artes Gráficas en Galicia agrupa na actualidade máis de 1.000 empresas, das que un 95% dedícanse a Edición, artes gráficas e reprodución de soportes gravados. En canto a distribución provincial das empresas na comunidade galega, a maior parte dos locais están situados en A Coruña, seguido en orde de importancia por Pontevedra.

A produtividade en termos monetarios no sector de artes gráficas galego inferior á rexistrada para o total da Industria, mentres que o crecemento de afiliación a Seguridade Social é superior a media galega dos últimos anos.

Polo que respecta o soporte tecnolóxico para o desenvolvemento da actividade gráfica o 67% das empresas que ofertan servizos de impresión utilizan tecnoloxía offset. A continuación sitúase a tecnoloxía dixital de pequeno formato cun (36%) e a de grande formato (26%). Cabe destacar tamén a importante utilización de serigrafía cun porcentaxe do 18%.

En canto as perspectivas destas tecnoloxías para os próximos anos, apreciase que, salvo no caso da serigrafía, máis do 40% das industrias teñen previsto aumentar a súa actividade coas tecnoloxías que utilizan. No que respecta a tecnoloxía dixital máis do 70% das empresas que as empregan actualmente fórmulanse incrementar a súa actividade.

A comarca de Santiago de Compostela mantén porcentaxes similares en tódolos aspectos mencionados anteriormente para o sector en Galicia. É importante destacar que nesta comarca e nas limitrofes (Rías baixas) está asentada unha porcentaxe moi elevada da poboación de Galicia e das empresas do sector das Artes Gráficas.

No que respecta os principais soportes empregados seguen a ser os papeleiros, en tódalas súas variedades, os que representan o porcentaxe máis elevado, distinguíndose sectores como a imprenta comercial, o envase e o embalaxe.

Cobran cada día máis importancia os soportes non papeleiros, e así se pode apreciar en tódalas nosas comarcas de influencia onde se implantan cada vez máis empresas dedicadas a elaboración de produtos gráficos feitos con soportes non absorbentes como son os plásticos en tódalas súas variedades imprimibles. Tradicionalmente e asociada a industria conserveira ten moita importancia en Galicia o sector metalgráfico que traballa soportes metálicos.

Nas serigráficas, de ampla implantación nos arredores do centro, realízanse todo tipo de produtos gráficos en soportes téxtiles, plásticos, papel, vidro, etc..

Para tan ampla variedade de soportes e necesaria a utilización de unha ampla variedade de tintas de composición, propiedades e características moi distintas.

En todo isto se basan os obxectivos xerais do módulo dentro do currículo deste ciclo formativo, que son os seguintes:

- Identificar as características técnicas dos orixinais, os requisitos técnicos e a posta a punto do escáner, para dixitalizar imaxes.
- Aplicar técnicas de transformación e retoque de imaxes dixitais, conseguindo a calidade necesaria, para retocar e tratar imaxes.
- Analizar a orde de traballo, comprobando as características dos materiais, para verificar a súa adecuación.
- Determinar as necesidades de produción, aplicando as técnicas de abastecemento, carga e retirada, para aplicar os materiais de preimpresión.
- Verificar o material recibido e compor os elementos multimedia, segundo as especificacións técnicas, para realizar a ensamblaxe das publicacións electrónicas.
- Aplicar as características tipográficas ao texto dixitalizado, utilizando o software específico para tratar.
- Recoñecer e identificar a simboloxía normalizada de corrección de textos para corrixir ortotipograficamente o texto.
- Integrar os elementos compositivos do produto gráfico, axustando as súas características técnicas, para realizar a maquetaxe e/ou a compaxinación do produto gráfico.
- Preparar os ficheiros xerados da compaxinación, comprobando e adaptando o formato, para realizar o ficheiro de saída.
- Analizar e utilizar os recursos existentes para o aprendizaxe ao longo da vida e as tecnoloxías da información e da comunicación, para aprender e actualizar os seus coñecementos, recoñecendo as posibilidades de mellora profesional e persoal, para se adaptar a situacións profesionais e laborais.
- Desenvolver traballos en equipo e valorar a súa organización, participando con tolerancia e respecto, e tomar decisións colectivas ou individuais, para actuar con responsabilidade e autonomía.
- Adoptar e valorar solucións creativas ante problemas e continxencias que se presenten no desenvolvemento dos procesos de traballo, para resolver de xeito responsable as incidencias da súa actividade.

- Aplicar técnicas de comunicación adaptándose aos contidos que se vaian transmitir, á súa finalidade e ás características das persoas receptoras, para asegurar a eficacia do proceso.
- Analizar os riscos ambientais e laborais asociados á actividade profesional, en relación coas súas causas, co fin de fundamentar as medidas preventivas que se vaian adoptar, e aplicar os protocolos correspondentes, para evitar danos nun mesmo, nas demais persoas, no contorno e no ambiente.
- Analizar e aplicar as técnicas necesarias para dar resposta á accesibilidade e o deseño universais.
- Aplicar e analizar as técnicas necesarias para mellorar os procedementos de calidade do traballo no proceso de aprendizaxe e do sector produtivo de referencia.

PERFIL PROFESIONAL

O perfil profesional deste técnico vai dirixido cara a realización das operacións necesarias para o tratamento, ensamblado, filmado de textos e imaxes e a obtención das formas impresoras, controlando e mantendo en primeiro nivel os equipos necesarios para obter os fotolitos e as formas impresoras coa calidade e os prazos establecidos.

Os postos de traballo que poderían ser desempeñados son: Teclista corrector-compaxinador. Técnico de tratamento de textos. Corrector tipográfico. Fotorreproductor. Preparador de imaxes. Escanista. Técnico de tratamento de imaxes. Trazador-montador. Fotogravadores. Tiradores de probas. Pasadores de pantallas de serigrafía. Pasadores de gomas ou cauchos de flexografía.

Realiza o seu traballo no departamento e oficinas de preimpresión levando a cabo tarefas de tratamento de textos e imaxes, ensamblaxe, filmado, trazado e distribución da obra que se vai imprimir, xunto ao mantemento e limpeza do material e equipamentos empregado nas mesmas.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Realización de páxinas maqueta	Realiza páxinas maqueta, para o que crea os elementos tipográficos comúns ás páxinas e analiza a súa distribución	40	20
2	Creación de follas de estilos	Crea follas de estilos, para o que analiza as características tipográficas do texto e distingue as variables tipográficas aplicables	18	10
3	Compaxinación de produtos gráficos editoriais	Compaxina produtos gráficos editoriais, para o que analiza a finalidade da páxina, combinando texto, imaxes e ilustracións	45	20
4	Realización de compaxinacións de produtos gráficos comerciais e publicitarios	Realiza compaxinacións de produtos gráficos comerciais e publicitarios, desenvolvendo a proposta de deseño e aplicando técnicas de composición complexa	90	35
5	Realización de axustes de composición	Realiza axustes de composición no total da obra ou do documento, modificando e validando columnas, páxinas e capítulos, así como a partición e a xustificación	25	10
6	Realización de correccións de compaxinación	Realiza correccións de compaxinación, para o que analiza a composición e avalía a proba impresa	10	5

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Realización de páxinas maqueta	40

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Realiza páxinas maqueta, para o que crea os elementos tipográficos comúns ás páxinas e analiza a súa distribución.	SI

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Desenvolveuse a páxina maqueta deseñando a proporción entre formato, caixa e marxes.
CA1.2 Aplicouse a numeración automática con páxinas enfrontadas, tendo en conta a situación, as marxes e os elementos decorativos.
CA1.3 Realizáronse a reixa base en función do espazamento entre liñas.
CA1.4 Organizáronse as cabeceiras e seccións definindo situación e inicio.
CA1.5 Desenvolvéronse os elementos repetitivos ou comúns ao traballo, aplicando as xerarquías de páxina.
CA1.6 Xeráronse e usáronse retículas, determinando as caixas de texto e de imaxe, e columnas para as páxinas que manteñan a mesma estrutura.

4.1.e) Contidos

Contidos
Páxinas mestras e páxina maqueta. Elementos comúns a todas as páxinas.
Foliación de prólogos, folios explicativos e numéricos; colocación; omisión; foliación automática.
Páxinas mestras. Páxina maqueta. Elementos comúns a todas as páxinas. Folios: tipos (prólogos, explicativos e numéricos); colocación; omisión; foliación automática.
Formatos e proporcións. Normas arquitectónicas. Formatos tradicionais. Formatos normalizados.
Retículas: xeración e usos.
Medida da caixa. Brancos.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Creación de follas de estilos	18

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Realiza páxinas maqueta, para o que crea os elementos tipográficos comúns ás páxinas e analiza a súa distribución.	SI
RA2 - Crea follas de estilo, para o que analiza as características tipográficas do texto e distingue as variables tipográficas aplicables.	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Desenvolveuse a páxina maqueta deseñando a proporción entre formato, caixa e marxes.
CA1.2 Aplícase a numeración automática con páxinas enfrontadas, tendo en conta a situación, as marxes e os elementos decorativos.
CA1.3 Realizáronse a reixa base en función do espazamento entre liñas.
CA1.4 Organizáronse as cabeceiras e seccións definindo situación e inicio.
CA1.5 Desenvolvéronse os elementos repetitivos ou comúns ao traballo, aplicando as xerarquías de páxina.
CA1.6 Xeráronse e usáronse retículas, determinando as caixas de texto e de imaxe, e columnas para as páxinas que manteñan a mesma estrutura.
CA2.1 Créanse e utilízanse follas de estilos, coñecendo as súas características e as súas vantaxes, así como as súas posibilidades de exportación e importación.
CA2.2 Analízase o tamaño do tipo relacionando extensión da obra, espazamento entre liñas e anchura de columna.
CA2.3 Aplícanse os atributos de carácter tendo en conta a lexibilidade e a finalidade do texto.
CA2.4 Estableceuse o espazamento entre liñas relacionando o tamaño do tipo e a anchura da columna.
CA2.5 Aplícanse os atributos de parágrafo mellorando a lexibilidade, dando entradas de información e cumprindo a súa función estética.
CA2.6 Determináronse os filetes de texto segundo fins estéticos e de deseño.
CA2.7 Determinouse a cor do texto segundo fins estéticos, de deseño e de lexibilidade.

4.2.e) Contidos

Contidos
Páxinas mestras e páxina maqueta. Elementos comúns a todas as páxinas.
Foliación de prólogos, folios explicativos e numéricos; colocación; omisión; foliación automática.
Páxinas mestras. Páxina maqueta. Elementos comúns a todas as páxinas. Folios: tipos (prólogos, explicativos e numéricos); colocación; omisión; foliación automática.
Formatos e proporcións. Normas arquitectónicas. Formatos tradicionais. Formatos normalizados.
Retículas: xeración e usos.

Contidos

Medida da caixa. Brancos.

Follas de estilos das aplicacións informáticas de tratamento de textos: características e vantaxes; xeración e utilización; exportación e importación.

Atributos de carácter.

Atributos de parágrafo: partición e xustificación (PeX), filetes, tabulacións e táboas.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Compaxinación de produtos gráficos editoriais	45

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Compaxina produtos gráficos editoriais, para o que analiza a finalidade da páxina, combinando texto, imaxes e ilustracións.	SI
RA2 - Realiza compaxinacións de produtos gráficos comerciais e publicitarios, desenvolvendo a proposta de deseño e aplicando técnicas de composición complexa.	NO
RA3 - Realiza axustes de composición no total da obra ou do documento, modificando e validando columnas, páxinas e capítulos, así como a partición e a xustificación.	NO
RA4 - Realiza correccións de compaxinación, para o que analiza a composición e avalía a proba impresa.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Desenvolveuse unha composición con criterios tipográficos, estéticos, técnicos e de lexibilidade.
CA1.2 Fíxose o envorcamento de texto realizando o percorrido polas caixas das páxinas de xeito seguido e sen que falte texto.
CA1.3 Utilizáronse as follas de estilo xeradas ou estilos tipográficos e obtívose un resultado uniforme en todo o texto.
CA1.4 Situáronse as imaxes nas súas caixas gráficas e a imaxe quedou en posición correcta e con resolución segundo a liñatura de saída.
CA1.5 Realizáronse os axustes de imaxes sen que provoquen efecto pixelado nin deformacións.
CA1.6 Aplicáronse cores con determinación do número de pranchas necesarias.
CA1.7 Aplicáronse as normas de composición e ortotipográficas de xeito autónomo e sen necesidade de marcaxe previa das regras.
CA1.8 Operouse baixo normas de seguridade para pantallas de visualización e baixo normas ergonómicas na realización de tarefas.
CA2.1 Aplicouse unha composición con criterios estéticos, técnicos e de deseño.
CA2.2 Desenvolveuse a caixa tipográfica e introduciuse o texto tendo en conta a estrutura da páxina e as caixas de imaxe.
CA2.3 Fíxose o percorrido de texto respecto ás caixas gráficas regulando o contornamento.
CA2.5 Aplicáronse cores de cuadricromía e/ou directas, con determinación e valoración do número de pranchas necesarias.
CA2.6 Aplicáronse os axustes de imaxes sen que provoquen efecto pixelado nin deformacións.
CA2.7 Operouse baixo normas de seguridade para pantallas de visualización e baixo normas ergonómicas na realización de tarefas.
CA3.7 Operouse baixo normas de seguridade para pantallas de visualización e baixo normas ergonómicas na realización de tarefas.
CA4.4 Aplicáronselles solucións aos erros detectados.
CA4.5 Creouse o formato de ficheiro final ou de imprenta tendo en conta as súas características técnicas e a saída.
CA4.6 Operouse baixo normas de seguridade para pantallas de visualización e baixo normas ergonómicas na realización de tarefas e de reciclaxes.

4.3.e) Contidos

Contidos
Produtos editoriais: características; partes do libro.
Xerarquía de contidos do produto gráfico: grafismo e contragrafismos.
Compaxinación: integración de todos os elementos do produto gráfico; percorridos.
Normas de composición: estética do texto; composición de obras en verso e de obras teatrais.
Imaxes na compaxinación.
Cor nos elementos da maquetaxe: lexibilidade.
Cor nos elementos da maquetaxe: valor tonal dos elementos.
Formatos nativos de ficheiros maquetados. Ficheiros e elementos que se deben xuntar ao formato nativo (fontes e imaxes orixinais).
Contornamentos de texto en imaxes.
Tipos de probas para produtos compaxinados.
Software de xeración de páxinas. Formatos dixitais de páxinas (PDF, LIT, TIFF/IT, PS, etc.): xeración, conversión de formatos, importación e exportación, compresión e descompresión, compatibilidade e formatos para imprenta.
Verificación da produción (preflight): formato páxina, resolución de imaxes, modo de cor, marcas de corte, sangue, ficheiros dixitais necesarios, fontes e trapping; exame mediante software e analóxico.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Realización de compaxinacións de produtos gráficos comerciais e publicitarios	90

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Compaxina produtos gráficos editoriais, para o que analiza a finalidade da páxina, combinando texto, imaxes e ilustracións.	NO
RA2 - Realiza compaxinacións de produtos gráficos comerciais e publicitarios, desenvolvendo a proposta de deseño e aplicando técnicas de composición complexa.	SI
RA3 - Realiza axustes de composición no total da obra ou do documento, modificando e validando columnas, páxinas e capítulos, así como a partición e a xustificación.	NO
RA4 - Realiza correccións de compaxinación, para o que analiza a composición e avalía a proba impresa.	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.5 Realizáronse os axustes de imaxes sen que provoquen efecto pixelado nin deformacións.
CA1.6 Aplicáronse cores con determinación do número de pranchas necesarias.
CA1.8 Operouse baixo normas de seguridade para pantallas de visualización e baixo normas ergonómicas na realización de tarefas.
CA2.1 Aplicouse unha composición con criterios estéticos, técnicos e de deseño.
CA2.2 Desenvolveuse a caixa tipográfica e introduciuse o texto tendo en conta a estrutura da páxina e as caixas de imaxe.
CA2.3 Fíxose o percorrido de texto respecto ás caixas gráficas regulando o contornamento.
CA2.4 Creáronse fondos de cor, masas, tramados e degradados tendo en conta a lexibilidade e a información.
CA2.5 Aplicáronse cores de cuadricromía e/ou directas, con determinación e valoración do número de pranchas necesarias.
CA2.6 Aplicáronse os axustes de imaxes sen que provoquen efecto pixelado nin deformacións.
CA2.7 Operouse baixo normas de seguridade para pantallas de visualización e baixo normas ergonómicas na realización de tarefas.
CA3.7 Operouse baixo normas de seguridade para pantallas de visualización e baixo normas ergonómicas na realización de tarefas.
CA4.4 Aplicáronselles solucións aos erros detectados.
CA4.5 Creouse o formato de ficheiro final ou de imprenta tendo en conta as súas características técnicas e a saída.
CA4.6 Operouse baixo normas de seguridade para pantallas de visualización e baixo normas ergonómicas na realización de tarefas e de reciclaxes.

4.4.e) Contidos

Contidos
Xerarquía de contidos do produto gráfico: grafismo e contragrafismos.
Normas de composición: estética do texto; composición de obras en verso e de obras teatrais.

Contidos

Imaxes na compaxinación.

Cor nos elementos da maquetaxe: lexibilidade.

Características de folletos e carteis.

Produtos paraeditoriais.

Deseño comercial e publicitario.

Composición complexa.

Cor nos elementos da maquetaxe: valor tonal dos elementos.

Formatos nativos de ficheiros maquetados. Ficheiros e elementos que se deben xuntar ao formato nativo (fontes e imaxes orixinais).

Contornamentos de texto en imaxes.

Tipos de probas para produtos compaxinados.

Software de xeración de páxinas. Formatos dixitais de páxinas (PDF, LIT, TIFF/IT, PS, etc.): xeración, conversión de formatos, importación e exportación, compresión e descompresión, compatibilidade e formatos para imprenta.

Verificación da produción (preflight): formato páxina, resolución de imaxes, modo de cor, marcas de corte, sangue, ficheiros dixitais necesarios, fontes e trapping; exame mediante software e analóxico.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Realización de axustes de composición	25

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Compaxina produtos gráficos editoriais, para o que analiza a finalidade da páxina, combinando texto, imaxes e ilustracións.	NO
RA2 - Realiza compaxinacións de produtos gráficos comerciais e publicitarios, desenvolvendo a proposta de deseño e aplicando técnicas de composición complexa.	SI
RA3 - Realiza axustes de composición no total da obra ou do documento, modificando e validando columnas, páxinas e capítulos, así como a partición e a xustificación.	SI
RA4 - Realiza correccións de compaxinación, para o que analiza a composición e avalía a proba impresa.	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.3 Utilizáronse as follas de estilo xeradas ou estilos tipográficos e obtívose un resultado uniforme en todo o texto.
CA1.4 Situáronse as imaxes nas súas caixas gráficas e a imaxe quedou en posición correcta e con resolución segundo a liñatura de saída.
CA1.5 Realizáronse os axustes de imaxes sen que provoquen efecto pixelado nin deformacións.
CA1.6 Aplicáronse cores con determinación do número de pranchas necesarias.
CA1.7 Aplicáronse as normas de composición e ortotipográficas de xeito autónomo e sen necesidade de marcaxe previa das regras.
CA1.8 Operouse baixo normas de seguridade para pantallas de visualización e baixo normas ergonómicas na realización de tarefas.
CA2.1 Aplicouse unha composición con criterios estéticos, técnicos e de deseño.
CA2.2 Desenvolveuse a caixa tipográfica e introduciuse o texto tendo en conta a estrutura da páxina e as caixas de imaxe.
CA2.3 Fíxose o percorrido de texto respecto ás caixas gráficas regulando o contornamento.
CA2.4 Creáronse fondos de cor, masas, tramados e degradados tendo en conta a lexibilidade e a información.
CA2.5 Aplicáronse cores de cuadricromía e/ou directas, con determinación e valoración do número de pranchas necesarias.
CA2.6 Aplicáronse os axustes de imaxes sen que provoquen efecto pixelado nin deformacións.
CA2.7 Operouse baixo normas de seguridade para pantallas de visualización e baixo normas ergonómicas na realización de tarefas.
CA3.1 Determinouse o número máximo de particións seguidas e as restricións posibles.
CA3.2 Aplicouse a xustificación e corrixiuse a formación de rúas no texto, con criterio de mellorar a súa estética.
CA3.3 Identificáronse os parágrafos e as páxinas curtas, e corrixióronse as liñas viúvas e orfas.
CA3.4 Reestruturáronse as caixas gráficas co fin de axustar a páxina sen que supoña alteracións significativas no conxunto da maquetaxe.
CA3.5 Modificouse o tracking e o kerning no axuste, sen crear diferenzas visuais entre parágrafos ou páxinas.

Criterios de avaliación
CA3.6 Aplicáronse normas de composición e mellorouse a lexibilidade dos textos.
CA3.7 Operouse baixo normas de seguridade para pantallas de visualización e baixo normas ergonómicas na realización de tarefas.
CA4.4 Aplicáronselles solucións aos erros detectados.
CA4.5 Creouse o formato de ficheiro final ou de imprenta tendo en conta as súas características técnicas e a saída.
CA4.6 Operouse baixo normas de seguridade para pantallas de visualización e baixo normas ergonómicas na realización de tarefas e de reciclaxes.

4.5.e) Contidos

Contidos
<p>Produtos editoriais: características; partes do libro.</p> <p>Xerarquia de contidos do produto gráfico: grafismo e contragrafismos.</p> <p>Compaxinación: integración de todos os elementos do produto gráfico; percorridos.</p> <p>Normas de composición: estética do texto; composición de obras en verso e de obras teatrais.</p> <p>Imaxes na compaxinación.</p> <p>Cor nos elementos da maquetaxe: lexibilidade.</p> <p>Características de folletos e carteis.</p> <p>Produtos paraeditoriais.</p> <p>Deseño comercial e publicitario.</p> <p>Composición complexa.</p> <p>Cor nos elementos da maquetaxe: valor tonal dos elementos.</p> <p>Formatos nativos de ficheiros maquetados. Ficheiros e elementos que se deben xuntar ao formato nativo (fontes e imaxes orixinais).</p> <p>Contornamentos de texto en imaxes.</p> <p>Axustes de páxina e columna.</p> <p>Parágrafos e páxinas curtas: normas; liñas viúvas e orfas.</p> <p>Kerning e tracking: valores.</p> <p>Partición e xustificación.</p> <p>Composición vertical e horizontal da páxina.</p> <p>Espazos entre parágrafos e entre columnas.</p> <p>Tipos de probas para produtos compaxinados.</p> <p>Software de xeración de páxinas. Formatos dixitais de páxinas (PDF, LIT, TIFF/IT, PS, etc.): xeración, conversión de formatos, importación e exportación, compresión e descompresión, compatibilidade e formatos para imprenta.</p> <p>Verificación da produción (preflight): formato páxina, resolución de imaxes, modo de cor, marcas de corte, sangue, ficheiros dixitais necesarios, fontes e trapping; exame mediante software e analóxico.</p>

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Realización de correccións de compaxinación	10

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Compaxina produtos gráficos editoriais, para o que analiza a finalidade da páxina, combinando texto, imaxes e ilustracións.	NO
RA2 - Realiza compaxinacións de produtos gráficos comerciais e publicitarios, desenvolvendo a proposta de deseño e aplicando técnicas de composición complexa.	NO
RA3 - Realiza axustes de composición no total da obra ou do documento, modificando e validando columnas, páxinas e capítulos, así como a partición e a xustificación.	NO
RA4 - Realiza correccións de compaxinación, para o que analiza a composición e avalía a proba impresa.	SI

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.8 Operouse baixo normas de seguridade para pantallas de visualización e baixo normas ergonómicas na realización de tarefas.
CA2.7 Operouse baixo normas de seguridade para pantallas de visualización e baixo normas ergonómicas na realización de tarefas.
CA3.7 Operouse baixo normas de seguridade para pantallas de visualización e baixo normas ergonómicas na realización de tarefas.
CA4.1 Comparouse a proba impresa co documento en pantalla e o bosquejo ou parte técnico, e detectáronse diferenzas.
CA4.2 Argumentáronse os erros e determinouse a súa orixe.
CA4.3 Aplicouse a marcaxe da proba coa simboloxía normalizada para a corrección de probas.
CA4.4 Aplicáronselles solucións aos erros detectados.
CA4.5 Creouse o formato de ficheiro final ou de imprenta tendo en conta as súas características técnicas e a saída.
CA4.6 Operouse baixo normas de seguridade para pantallas de visualización e baixo normas ergonómicas na realización de tarefas e de reciclaxes.

4.6.e) Contidos

Contidos
Tipos de probas para produtos compaxinados.
Signos de marcaxe en probas compaxinadas. Corrección de probas de maquetaxe.
Software de xeración de páxinas. Formatos dixitais de páxinas (PDF, LIT, TIFF/IT, PS, etc.): xeración, conversión de formatos, importación e exportación, compresión e descompresión, compatibilidade e formatos para imprenta.
Verificación da produción (preflight): formato páxina, resolución de imaxes, modo de cor, marcas de corte, sangue, ficheiros dixitais necesarios, fontes e trapping; exame mediante software e analóxico.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Realización de páxinas maqueta

- Páxinas mestras, páxina maqueta e elementos comúns a todas as páxinas
- Folios: tipos (prólogos, explicativos e numéricos), colocación, omisión e foliación automática
- Formatos e proporcións, normas arquitectónicas, formatos tradicionais e formatos normalizados
- Retículas: xeración e usos
- Medida da caixa e brancos

Creación de follas de estilo

- Follas de estilos no tratamento de textos: características, xeración e utilización
- Atributos de carácter
- Atributos de parágrafo: partición e xustificación, filetes, tabulacións e táboas

Compaxinación de produtos gráficos editoriais

- Produtos editoriais: características e partes do libro
- Xerarquía de contidos do produto gráfico: grafismo e contragrafismos
- Compaxinación: integración de todos os elementos do produto gráfico
- Normas de composición
- Imaxes na compaxinación
- Cor nos elementos da maquetaxe: lexibilidade

Realización de compaxinacións de produtos gráficos comerciais e publicitarios

- Características de folletos e carteis
- Produtos paraeditoriais
- Deseño comercial e publicitario
- Composición complexa
- Cor nos elementos da maquetaxe: valor tonal dos elementos
- Formatos nativos de ficheiros maquetados
- Contornamentos de texto en imaxes

Realización de axustes de composición

- Axustes de páxina e columna.
- Parágrafos e páxinas curtas: normas; liñas viúvas e orfas
- Composición vertical e horizontal da páxina
- Espazos entre parágrafos e entre columnas

Realización de correccións de compaxinación

- Tipos de probas para produtos compaxinados.
- Signos de marcaxe en probas compaxinadas. Corrección de probas de maquetaxe.
- Software de xeración de páxinas. Formatos dixitais de páxinas: xeración, conversión de formatos, importación e exportación, compresión e descompresión, compatibilidade e formatos para imprenta.
- Verificación da produción (preflight): formato páxina, resolución de imaxes, modo de cor, marcas de corte, sangue, ficheiros dixitais necesarios, fontes e sobreimpresión

Número de exames por avaliación

- ¿ Exame teórico
 - Parte tipo pregunta corta (resposta errada resta resposta acertada)
 - Parte preguntas de desenvolver
 - Faranse algún control sorpresa tipo test sinxelo por avaliación para o axuste de notas
- ¿ Exame práctico
 - Sólo se realizarán recuperacións do exame práctico na segunda avaliación por ser avaliación continua, xa que entrará toda a materia en tódalas avaliacións e ó aprobar a segunda aprobarase a primeira automaticamente
 - Faranse algún control sorpresa sinxelo por avaliación para o axuste de notas

Realización dos traballos

Cada alumno disporá dun ordenador. A situación dos alumnos disporase por orde de lista. O ordenador será sempre o mesmo, agás que teña algún problema técnico. Gardaranse tódolos traballos no servidor da forma que indique o profesor. Non se gardará ningún traballo nin arquivo no ordenador persoal de cada un. Para aprobar haberá que entregar tódolos traballos en tempo e forma indicados e coa orde de traballo correctamente cumprimentada.

Corrección dos traballos

O profesor indicará, unha vez rematado cada traballo, os elementos a ter en conta e a puntuación de cada corrección para que @alumn@ realice as correccións no traballo. Unha vez que o traballo sexa corrixido de forma definitiva será asinado en forma de visto bo pol@alumn@ e profesor na orde de corrección entregada polo profesor.

Nota media final

O 100% da nota final de cada avaliación calcularase da seguinte forma:

- 20% exame teórico
- 30% exame práctico
- 40% traballos
- 10% de actitude participativa e asistencia

Unha nota inferior a 3 en calquera exame fará o suspenso automático do módulo, xa que non se fará nota media.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

- A programación didáctica adaptarase ás necesidades do alumnado. O profesor coordinará a programación e realizará o seguimento diario da súa aplicación, especialmente nos exercicios ou cuestións prantexadas. Tamén terase en conta as observacións que o resto de docentes fagan nas reunións de ciclo e/ou nas sesións de avaliación.
 - Terase en conta o tratamento da diversidade do alumnado con respecto os diferentes ritmos de aprendizaxe que desenvolve cada alumno/a e ofrécese os recursos básicos coa fin de facilitar as aprendizaxes dos alumnos/as en función das súas necesidades concretas.
 - Proponse dúas actividades, secuenciadas no tempo para acadar os obxectivos dentro de cada unha das unidades didácticas:
 - A primeira, común para todos os alumnos/as, é a de resolver un cuestionario, realizar unha práctica ou ambas opción con fin de asimilar os contidos e desenvolver as destrezas mínimas da unidade didáctica.
 - A segunda proponse dependendo de si os alumnos/as acadaron os contidos mínimos ou non:
 - No caso de acadar os mínimos esixidos, poderán realizar outro exercicio máis complexo para profundizar nos coñecementos.
- Os alumnos/as que non alcanzaron os contidos mínimos ao mesmo tempo que os anteriores, terán que realizar outro exercicio cos contidos máis detallados, recalando aqueles conceptos menos claros, e se é posible incluíndo exemplos do contorno (aula, centro, casa...) para que o alumno/a

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

PERDA DE AVALIACIÓN CONTÍNUA

a. Para a perda de avaliación continua teranse en conta tanto as faltas xustificadas como as non xustificadas. Ao alumnado de Ciclos Formativos de grado medio e superior, aplicaráselles o disposto no apartado 3 do artigo 25 da Orde do 12 de xullo de 2011 pola que se regulan o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado das ensinanzas de formación profesional inicial: "O número de faltas que implica a perda do dereito á avaliación continua nun determinado módulo será do 10 % respecto da súa duración total. Para os efectos de determinación da perda do dereito á avaliación continua, o profesorado valorará as circunstancias persoais e /abaraís do alumno ou a alumna na xustificación desas faltas."

Atendendo as circunstancias anteriormente mencionadas, e para acadar un criterio claro e homoxéneo á hora de proceder, establececese para todos os módulos un máximo dun 10 % para faltas sen xustificación, ampliando dita porcentaxe un máximo dun 5% con xustificación. En todo caso un alumno ou alumna para cada módulo que curse non poderá ter máis do 10% de faltas sen xustificar e un 5% xustificadas, podendo chegar cos dous conceptos ata o 15% no curso académico.

b. A comunicación por escrito da situación de perda de avaliación continua levarase a cabo polo titor/a, unha vez superados os límites indicados no punto anterior.

c. Será obrigatorio apercibilo previamente (unha vez acadado o 6% das faltas de asistencia) tal e como se contempla na normativa vixente.

d. Estes alumnos ou alumnas non perden en ningún momento o seu dereito de asistencia a clase, aínda que o profesorado poderá non permitir a realización de determinadas actividades sempre que poidan implicar algún tipo de risco para si mesmos, ao resto do grupo ou as instalacións.

e. O alumnado que pérdese o dereito á avaliación continua terá dereito a realizar unha proba extraordinaria de avaliación, previa á avaliación final de módulos correspondente. Os alumnos que perdan a avaliación continua terán dereito a un sistema extraordinario de avaliación, composto por unha ou varias probas, que se desenvolverán en varias sesións ou días, no que se comprobará se o alumno/a alcanzou a totalidade das capacidades propostas na programación.

Este sistema extraordinario de avaliación realizarase antes da sesión de avaliación final.

- O exame teórico computará un 25 % da nota final.

- O exame práctico computará un 75 % da nota final.

No caso de que o alumn@ non superase a proba non terá dereito a periodo de recuperación, é dicir, terá que repetir o curso cos módulos que non teña superados.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

- Considérase que a avaliación da práctica docente, permite recoller información válida sobre os resultados da acción educativa, é indispensable valorala para que os seus datos sirvan para incentivar ao alumnado.

- Aínda que non hai unha metodoloxía específica para a avaliación docente, o profesor debe identificar as necesidades do alumnado e formular unha serie de preguntas: cómo aprende mellor e rende máis o alumno? con qué se cansa? qué axuda necesita? qué novos estímulos son

necesarios?

- Unha vez feitas, débese reflexionar e tomar decisións sobre a adecuación ou non das actividades realizadas, e sobre a eficacia da metodoloxía e recursos tanto persoais como materiais empregados.
 - Mellorar o proceso de ensinanza, modificar o plan de actuación deseñado na programación, programar actividades de reforzo específico e introducir os mecanismos de corrección adecuados, son os obxectivos que se perseguen.
 - Como ferramentas para a concreción dos obxectivos cóntase con varios métodos:
 - Por un lado coa observación, esta é un método de investigación, utilízase con moita frecuencia na maioría dos modelos de avaliación das labores académicas do docente.
 - Compartir experiencias formais e informais cos meus compañeiros para a solución de problemas conxuntos.
 - Lista de control, escala o cuestionario completado polo alumnado.
 - É importante coñecer a situación de partida dos alumnos, detectar as dificultades que xurdan e valorar os resultados obtidos.
- Entregarase o seguimento da programación proporcionado pola plataforma mensualmente ao xefe de departamento

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

O inicio do curso farase unha proba escrita individual que permita obter datos respecto á situación previa e intentar detectar algunha dificultade no alumno/a.

O longo dos módulos e antes do inicio de cada un deles verase o punto de partida do alumnado cara a ese novo módulo, ven mediante unha proba escrita, ven observando as capacidades do alumnado ou mediante coloquio-entrevista.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

- Esta programación ten un carácter aberto e flexible para poder atender á diversidade de alumnos/as, posibilitando niveis de adaptarse ás condicións específicas de cada alumno/a, presentando como colectivos específicos os alumnos/as con necesidade educativas especiais, os bendotados intelctualmente e os estranxeiros.
- Cando se trate de alumnos/as con necesidade especiais de aprendizaxe, será necesario:
- Personalizar o proceso de ensino-aprendizaxe o máximo posible e buscar que os alumnos/as traballen apoiándose uns nos outros co fin de conseguir suplir as deficiencias de cada un.
- Insistirase nos contidos mínimos e actividades de reforzo.
- Potenciarase a participación do alumno/a e a consecución de pequenos logros como elementos de motivación.
- Por outra parte, cando se trate de alumnos/as que requiran unha atención específica por ter un ritmo máis acelerado de aprendizaxe, podemos sinalar como actuación xerais:
- Plantexarlles un número adicional de supostos prácticos para facilitar o afundimento nos contidos e o desenvolvemento da súa capacidade de investigación e razoamento.
- Evitar a frustración ou o aburrimiento mediante contidos e casos prácticos mais complexos e variados nos momentos nos que se están a realizar exercicios, actividades ou aclaración de dúbidas e recapitulacións co resto da clase.
- Evitarlles os exercicios repetitivos e as prácticas superfluas en materias xa analizadas.
- Por último, no caso de que existise algún alumno/a estranxeiro/a habería que tratar con carácter xeral e como elemento previo unha rápida e eficaz integración no grupo. Para iso como metodoloxía específica podemos sinalar:
- A creación de grupos de traballo nos que se integre o alumno e poida participar como un máis.
- Fomentar actitudes de respecto ás diferenzas individuais. É básico na metodoloxía didáctica que nos equipos de traballo se potencie un ambiente

de cordialidade e cooperación, así como as actitudes de respecto cara as diferenzas individuais, preservando as súas peculiaridades culturais, todo iso guiado polo sentimento de rexeitamento cara calquera situación xenófoba ou racista.

- Para levar a cabo todas estas actuacións, as actividades de clase deben atender ao traballo en equipo e a axuda recíproca entre os alumnos/as. Ten que establecerse unha continua comunicación, diálogo, entre profesor e alumno/a a fin de poder adaptar as actividades segundo os coñecementos de cada un.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Entre os contidos da programación hai temas indispensables para a formación de profesionais, pero sobre todo, debe de haber actitudes e valores. Trátase de que os alumnos reflexionen sobre valores humanos esenciais e compartan as súas ideas cos seus compañeiros, amigos, profesores,... A educación en valores comprende unha serie de ensinanzas que se deberán apoiar, facendo incapé no fomento de actitudes de respecto ás diferenzas individuais, é básico que nos equipos de traballo se potencie un ambiente de cordialidade e cooperación, preservando as diferenzas culturais dos individuos. Esta educación en valores pode abarcar os seguintes ámbitos:

- Educación moral e cívica
- Educación para a paz
- Educación para a saúde
- Educación sexual
- Educación ambiental
- Educación do consumidor

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Novembro - Visita a empresas offset, dixitais e de preimpresión en Santiago de Compostela (Museo do Pobo Galego ¿AAGG-, Brandía e Tórculo)
Decembro - Visita a empresas offset, dixitais e de preimpresión en Galicia (Uniter e Coretti)
Xaneiro - Visita a empresas flexográficas e serigráficas en Galicia (Valver, Flexgal, Etilaher e Playdesa)
Febreiro - Visita Feira de Artes Gráficas (PortugalPrint, 14-16 febreiro) e Multitema (Porto)
Marzo - Visita Feira de Artes Gráficas (Graphispag, 26-29 de marzo) e empersas do sector en Barcelona
Abril - Visita a empresas en Asturias (Morés)

10.Outros apartados

10.1) Cuestionario de avaliación inicial

Farase un cuestionario para avaliar os coñecementos iniciais do alumnado e ter un punto de partida do módulo máis axeitado ao nivel de coñecemento do grupo, así mesmo como para atopar posibles problemas no alumnado e expoñelos na reunión de avaliación inicial co resto do profesorado do grupo.